



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 281/2022-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/103/2021 z 23. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa neúplnou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie nešpecifikovaných práv. Sťažovateľ žiada zrušiť napadnuté uznesenie a ustanoviť mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.
2. Z neúplnej ústavnej sťažnosti, ako aj vyžiadaných príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní sp.zn. 7C/19/2017 na Okresnom súde Lučenec domáhal náhrady škody 925,04 eur s príslušenstvom proti žalovanej Slovenskej republike, v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), z titulu evidencie 12 pohľadávok evidovaných voči sťažovateľovi v Justičnej pokladnici v Bratislave pre nesplnenie poplatkovej povinnosti. Okresný súd rozsudkom č. k. 7C/19/2017 z 24. júla 2019 v spojení s opravným uznesením zo 6. septembra 2019 žalobu sťažovateľa zamietol a priznal náhradu trov konania žalovanej.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 14Co/217/2019 z 13. októbra 2020 potvrdil rozsudok okresného súdu a priznal žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

3. Sťažovateľ podaním z 30. októbra 2020 namietal zaujatosť členov senátu odvolacieho súdu pri rozhodovaní vo veci samej. Na osobitnú výzvu okresného súdu na odstránenie nedostatkov dovolania oznámil, že žiadne dovolanie nepodával, ale námietku zaujatosti.

4. Najvyšší súd s odkazom na iné rozhodnutie vo veci sp. zn. 2 Nc 4/2018 napadnutým uznesením zastavil konanie o vylúčení predsedníčky senátu krajského súdu a členov senátu s odôvodnením, že z ustanovení Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vyplýva časová limitácia namietania sudcov príslušného súdu tak, že ich možno namietat iba v štádiu aktuálneho prejednávania sporu pred vydaním rozhodnutia vo veci samej alebo rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Túto procesnú podmienku sťažovateľ nenaplnil, čím založil dôvod na zastavenie konania pre neodstrániteľný procesný nedostatok podmienky konania podľa § 161 ods. 2 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podľa sťažovateľa mu najvyšší súd napadnutým uznesením znemožnil využiť jediný opravný prostriedok v CSP, ktorým mohol dosiahnuť vylúčenie člena senátu odvolacieho súdu, resp. celý senát z dôvodu zaujatosti k veci alebo k účastníkom konania, najmä keď pojednávanie nebolo vytýčené, resp. keď účastníci konania pred doručením rozhodnutia nemajú vedomosť o zložení odvolacieho senátu.

III.

6. Podľa § 49 ods. 1 CSP: „*Sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.*“

7. Z citovaného ustanovenia CSP vyplýva, že sudca je vylúčený z **prejednávania a rozhodovania sporu**, z čoho je zrejmé, že námietku zaujatosti zo strany sťažovateľa je možné uplatniť iba v prípade, ak konanie (spor) ešte prebieha, nie teda po právoplatnom skončení veci. Sťažovateľ sa nesprávne domnieva, že najvyšší súd mu znemožnil jediný prostriedok nápravy. V čase po právoplatnom skončení veci procesné právo umožňuje v zákonom stanovenej lehote iniciovať konanie o dovolaní ako mimoriadnom opravnom prostriedku [§ 420 písm. e) CSP; *rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd*].

8. Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že okresný súd listom zo 16. marca 2021 sťažovateľa vyzval na odstránenie nedostatkov podania a zároveň ho poučil, že jeho podanie posúdil ako dovolanie. Práve dovolanie predstavovalo efektívny prostriedok nápravy. Sťažovateľ explicitne odmietol považovať jeho podanie ako dovolanie.

9. Ústavný súd konštatuje, že na strane účastníka príslušného súdneho konania nestačí len právo mať, ale treba ho aj správne uplatniť. Najvyšší súd postupoval správne a ústavný súd z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov]. Ústavný súd vo vzťahu k námietke sťažovateľa,

že sa o zložení senátu odvolacieho súdu dozvedel až z doručeného rozhodnutia odvolacieho súdu, uvádza, že prostredníctvom webového portálu <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/zoznam/pojednavanie> je možné zadaním časového rámca a príslušného súdu zistiť zloženie senátu súdu v konkrétnej veci. Z neúplnej ústavnej sťažnosti a vyžiadaných príloh je evidentné, že spis bol krajskému súdu pridelený v roku 2019 (sp. zn. 14Co/217/2019) a o odvolaní sťažovateľa bolo rozhodnuté 13. októbra 2020. Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľ mal možnosť v priebehu niekoľkých mesiacov zistiť zloženie senátu, ktorý bude v jeho veci rozhodovať či už prostredníctvom už uvedeného webového portálu alebo prostredníctvom jednoduchého telefonického kontaktovania infocentra príslušného súdu.

III.1. K návrhu sťažovateľa o ustanovení právneho zástupcu:

10. Sťažovateľ žiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

11. Predpokladom pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu je kumulatívne splnenie troch podmienok:

- a) existencia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu,
- b) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a to, že
- c) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

12. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti a ústavná sťažnosť nie je ani zjavne neopodstatnená.

13. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že v danej veci nie je daná jeho právomoc, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, uvedený záver zároveň znamená, že v danej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda nie je splnený jeden z predpokladov pre vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

14. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na už konštatovanú zjavnú neopodstatnenosť neúplnej ústavnej sťažnosti ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a tým sťažovateľ nespĺňa podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, čo viedlo ústavný súd k nevyhoveniu jeho žiadosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2022

Peter Straka
predseda senátu